

VARAM: jaunais Pašvaldību likums uzlabos sabiedrības līdzdalību pašvaldību darbā

2020. gada 27. novembrī **Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM)** parlamentārais sekretārs **Artūrs Toms Plešs** atklāja domnīcas “**Providus**”, VARAM un Vācijas Ārlietu ministrijas atbalstu rīkotu konferenci “**Sabiedrības līdzdalība pašvaldību plānošanā: Latvijas prakses izvērtējums un pasaules tendences**” ar mērķi pulcināt kopā pašvaldību attīstības plānotājus, nozares lietpratējus un sabiedriskos aktīvistus, kopīgās diskusijās meklējot veidus, kā uzlabot sabiedrības iesaisti pašvaldību plānošanā.

Parlamentārais sekretārs **Artūrs Toms Plešs**: “Šobrīd viena no lielākajām aktualitātēm reģionālās attīstības jomā saistīta ar pašvaldību efektīvas darbības nodrošināšanu pēc administratīvi teritoriālās reformas, nodrošinot laikmetīgu pārvaldību un veicinot demokratizāciju. VARAM ir izstrādājusi likumprojektu “Par pašvaldībām”, kas paredz jaunas sabiedrības līdzdalības formas, tādas kā **kolektīvais iesniegums, līdzdalības budžets un iedzīvotāju valde**, kas pēc būtības ir pašvaldības iedzīvotāju “*acis, ausis, sajūtas*” par pašvaldības darbu, funkciju izpildi, nepieciešamajiem uzlabojumiem u.tml. Es ceru, ka iedzīvotāji būs aktīvi un izmantos šīs iespējas, tādējādi dodot

atgriezenisko saiti un atbildīgi līdzdarbojoties savas pašvaldības attīstībā.”

Konferencē ministrijas valsts sekretāra vietniece reģionālās attīstības jautājumos **Ilze Oša** diskutēja par sabiedrības iesaisti pašvaldību darbā/jautājumos, savukārt diskusijā “Ko pašvaldība un paši iedzīvotāji var darīt, lai uzlabotu savstarpējo sadarbību pašvaldību attīstības plānošanā un lai iedzīvotāju iesaiste būtu jēgpilna?” piedalījās ilgtspējīgas attīstības plānošanas departamenta direktora vietniece **Jevgēnija Butņicka**. Tāpat konferences laikā prezentēts “Providus” veiktais pētījums par Latvijas pašvaldību praksi iedzīvotāju iesaistīšanā, izstrādājot attīstības plānošanas dokumentus.

VARAM reģionālās politikas ietvarā nākamajiem septiņiem gadiem ir paredzētas konkrētas aktivitātes, lai veicinātu sabiedrības līdzdalību reģionālās politikas mērķu sasniegšanā: pašvaldību speciālistu kapacitātes celšanai, tai skaitā par sabiedrības līdzdalības jautājumiem, dažādu sabiedrības pārstāvju zināšanu pavairošanai par attīstības plānošanas procesu un līdzdalības iespējām, sabiedrības līdzdalības publiskās pārvaldes attīstības plānošanas un īstenošanas palielināšanai un efektivitātes uzlabošanai, kā arī vietējo iniciatīvu īstenošanai.

Kopš likuma “Par pašvaldībām” pieņemšanas 1994. gadā ir notikušas būtiskas izmaiņas valsts pārvaldē kopumā, kas neizbēgami rada nepieciešamību pēc izmaiņām pašvaldību darbības tiesiskajā regulējumā. Vienlaikus tās nepieciešamas arī saistībā ar administratīvi teritoriālo reformu, cita starpā akcentējot nepieciešamību pēc augstākas sabiedrības iesaistes pakāpes lēmumu pieņemšanā un efektīvākiem instrumentiem, kas nodrošinātu viedokļu uzklauššanu un izvērtēšanu sabiedrībai būtiskos ar teritorijas attīstību saistītos jautājumos. Tāpēc, izstrādājot jauno Pašvaldību likumu, ministrija izvirzījusi mērķi nodrošināt laikmetīgu pārvaldību, stimulējot tālāku demokratizāciju, nodalot lēmējvaru no izpildvaras, samazinot varas koncentrāciju un vairojot vietējās sabiedrības regulāru līdzdalību, caur tādiem instrumentiem, kā kolektīvais iesniegums, publiskā apspriešana, līdzdalības budžets, iedzīvotāju valde un pašvaldību referendums.

VARAM ieskatā vietējām kopienām jākļūst arvien izglītotākām un aktīvākām, vienlaikus publiskai pārvaldei arvien vairāk savus lēmumus jābalsta iedzīvotāju vajadzībās, vienlaikus arī jāpilnveido sadarbība un dialogs starp publisko pārvaldi un iedzīvotājiem, palielinot iedzīvotāju uzticēšanos publiskajai pārvaldei kopumā, kā arī jānodrošina pieejams atbalsts vietējo iniciatīvu īstenošanai.

Tas jo īpaši svarīgi kļūst jaunajā administratīvi teritoriālajā dalījumā, kad vietējās pašvaldības aptvers lielas teritorijas.

Pasākums tiek līdzfinansēts no **Interreg Centrālās Baltijas jūras reģiona programmas 2014.-2020. gadam** projekta "Coast4us" /"Piekaste mums". Konference tiešraidē tika translēta sabiedrisko mediju portālā www.lsm.lv. Konferencei reģistrējušies vairāk nekā 200 dalībnieki, lielākoties dažādu pašvaldību pārstāvji, jomas pārzinātāji un NVO aktīvisti.

Informāciju sagatavoja:

Sabiedrisko attiecību nodaļa

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Tālr. 20200305; 67026533,

e-pasts: prese@varam.gov.lv

www.varam.gov.lv